

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

de hervormde vaan

76^e jaargang · nr 7/8 · juli/augustus 2016

pagina 3

Meditatie
Goede
boodschap!

pagina 11

‘Onder een vergrootglas’
Open
Avondmaal?

pagina 13

Verslag
Huishoudelijke
Vergadering 2016

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Bonkelaarsplein 46, 3363 EL Sliedrecht
T 0184 636920 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (commissie 25+)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Redactie-adres)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bondsbureau:
Maandag t/m donderdag van 8.30 - 11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

*Voor al onze activiteiten zie onze agenda op
www.hervormdemannenbond.nl*

inzenden kopij september-nummer

De kopij voor het september-nummer moet vóór
13 augustus bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	7
Van de voorzitter	10
'Onder een vergrootglas'	11
Verlag	
Huishoudelijke Vergadering 2016	13
Organisatienieuws	16
Boekbesprekingen	16
Overlijdensberichten	18

Goede boodschap!

“Zie op de bergen de voeten van hem die het goede boodschap”
(Nahum 1 : 15a)

Tijd waarin deze goede boodschap klinkt

De boodschap van Nahum betekent troost voor Zijn volk, maar oordeel voor de vijanden. Nahum kondigt de verwoesting van de stad Ninevé aan. In Nahum 1 gaat het over ‘een verderfelijke raadsman’ (vers 11b), of ‘de verderfelijke man’ (vers 15m.). Om wie of wat gaat het? Algemeen wordt gedacht aan iemand met in- en in slechte bedoelingen. In het grondwoord klinkt ‘belial’ door. Paulus gebruikt dit voor de duivel. Uit alles in Nahum blijkt dat zijn optreden dóór en dóór anti is: anti God, anti Israël/Juda, anti Gods wetten, anti Gods werk. Kortom: overal tegen. Hij wordt daarom wel in verband gebracht met de antichrist. In 2 Thess. 2 lezen we dat het gaat om ‘de tegenstander, die zich ook verheft boven al wat God genoemd of als God vereerd wordt (...)’ Moet ik nog concreet maken hoe duidelijk deze belial in onze tijd ook zijn duizenden verslaat? In het (steeds meer) openbaar komen op allerlei plaatsen en allerlei wijze van antichristelijke tendensen?

Inhoud van deze goede boodschap

De profeet Nahum roept het volk én ons op om ons daar echter niet blind op te staren! In het woordje ‘zie’ klinkt het appèl ergens anders op te letten. Er is een zéér rijke en heerlijke boodschap in aantocht. In aantocht, ja! Want het komt óver de bergen. Er komen boodschappers aan met goed nieuws. Zij roepen

het benauwde volk shalom, vrede toe! Vanwege de ondergang van de belial. Lees óók: de ondergang van Ninevé en daarmee het wereldrijk Assyrië. Een goede boodschap: God grijpt verlossend in ten gunste van Zijn volk. Hoe zegt een lied dat ook alweer? *Liefelijke tijding, bron van harts-verblijding, Evangeliewoord!* De tekstwoorden keren ook terug in Romeinen 10: ‘Hoe lieflijk zijn de voeten van hen die vrede verkondigen, van hen die het goede (!) verkondigen!’ (Rom. 10: 15b). Paulus past het toe op de verkondigers van het Woord. Zij mogen deze blijde boodschap, dit, ja hét goede nieuws, verkondigen! In een tijd en wereld vandaag, waarin zoveel gebeurt en totaal tegenovergestelde geluiden te horen zijn.

Betekenis van deze goede boodschap

Voor de eerste lezers van Nahum betekende dit verlossing, bevrijding uit en van benauwde omstandigheden (Nahum 1: 7). De belial heeft niet het laatste woord. Al gaat hij nog zo tekeer, zijn verderf is aanstaande! Wij mogen de lijnen doortrekken naar Hem, in Wie dé verlossing én vrede te vinden is: de Heere Jezus Christus. Toegespitst op de belial, vermorzelde Hij op Golgotha de kop van de satan. En die victorie van Christus mag en moet als goede boodschap worden verkondigt! Hij kwam om de werken van de duivel te verbreken (1 Joh. 3: 8). En daarmee ook, om zondaren te bevrijden uit de boeien van de

belial. Dat is met recht een goede boodschap! Evangelie! Evangeliewoord! Voor ieder die gelooft. En wie (nog) niet gelooft, val Hem te voet! Hij biedt nog vrede aan in Zijn Zoon Jezus Christus!
Het duurt niet lang meer of de belial is

voorgoed uitgespeeld. Ik lees in Romeinen 16: 'En de God van de vrede zal de satan spoedig onder uw voeten verpletteren' (Rom. 16: 20). Spoedig.....! Straks komt de volkomen vrede. Over de bergen klinken voetstappen.....Dé Vredesboodschapper komt eraan....

Ds. E. de Mots

bijbelstudie o.t.

Ik zal voor u strijden...

4

Nahum 1 vers 7–15

(Vers 7)

Na de beschrijving van de grootheid en majesteit van God tegenover de vijanden van Zijn volk, spreekt Nahum hier opeens over de goedheid van de HEERE. In de Psalmen wordt vaak beleden dat de HEERE goed is. Twee voorbeelden: Psalm 100 vers 5a: 'Want de HEERE is goed'. En Psalm 118: 1a: 'Loof de HEERE, want Hij is goed' en vers 29a: 'Loof de HEERE, want Hij is goed'. Het feit dat de HEERE hier goed is, houdt in dat Hij de Zijnen niet aan de vernietiging prijsgeeft. Hij is voor hen tot een vesting op de dag van de benauwdheid. Dit geldt niet slechts voor de hoorders in de tijd van Nahum maar voor allen die tot Hem de toevlucht nemen. En wie doen dat? Alleen zij die Hem vertrouwen. Zij mogen zich veilig en geborgen weten tegen het gevaar. En dan gaat dat kennen van dit vers nog wat verder dan alleen een persoonlijke relatie met de HEERE hebben.

Het betekent hier ook 'zorgdragen voor'. In Christus draagt de HEERE zorg voor al de Zijnen! En dat juist ook in (de) dag(en) van benauwdheid!

(Vers 8)

Vers 7 lijkt een lichtpuntje te zijn in de duisternis. Want in dit vers wisselt Nahum ineens weer van onderwerp. Hij gaat weer verder met het oordeel over Gods vijanden. Dat houdt vernietiging in d.m.v. een vloed. Deze overstromende vloed is een beeld van Gods toorn die wordt uitgestort. Vgl. vers 6 en Jesaja 8: 8 en Jeremia 47: 2. Een andere uitleg wijst erop dat het ook een verwijzing kan zijn naar de troepen die de stad belegerden. Er zijn Assyrische koningen die opschepten dat ze de steden van hun vijanden overspoelden. Eén van hen liet optekenen dat hij met zijn legers de stad *'volledig veroverde en sloeg als met een watervloed'*. Het leidt er in ieder geval toe dat

‘duisternis’ de vijanden zal achtervolgen. Dat wijst op het verschrikkelijke einde dat Gods vijanden ten deel zal vallen.

(Vers 9)

Let erop hoe Nahum nu opeens Assyrië direct aanspreekt. Tot geruststelling van Zijn volk, laat de HEERE weten dat Hij hun plannen en gedachten kent. Hij wordt niet overvallen door hun optreden. Integendeel: Hij zal er een vernietigend einde aan maken. Er valt met de HEERE niet te spotten. Ieder plan dat tegen Hem en daarmee Zijn volk wordt bedacht, zal verbroken worden. Bij het opkomen van de benauwdheid hoeft niet aan een specifieke gebeurtenis gedacht te worden. God laat hen niet nog eens in de benauwdheid terecht komen.

(Vers 10)

En daar zet dit vers een dikke streep onder! De Assyriërs zullen worden verteerd als vervlochten doornstruiken en droge stoppels. Vgl. Exodus 15: 7, Jesaja 5: 24 en 10: 17. Dat wijst zowel op hun ‘waardeloze karakter’ dat anderen alleen maar schade en leed toedient als op hun verdiende verdelging. Hetzelfde beeld van ‘waardeloosheid’ is dat van de dronkaard die geen besef heeft van wat hij doet. Tegelijk geven de beelden in dit vers ook iets aan van de totale hulpeloosheid. Wie vastzit in vervlochten doornstruiken, is onmogelijk in staat zichzelf te verdedigen. En wie als een dronkaard zijn weg gaat, is een gemakkelijke prooi omdat hij zich heeft overgegeven aan dronkenschap. Er blijft niets van hen over. Aangrijpend!

(Vers 11)

Een nieuw aspect: uit de Assyriërs, uit Ninevé, is iemand voortgekomen met kwade plannen tegen de HEERE. Deze tegenstander wordt

nader getypeerd als ‘een verderfelijke raadsman’.

Letterlijk staat er: een Belialsman of nietswaardige. En die naam Belial kennen we: daar wordt de duivel mee bedoeld (2 Korinthe 6: 15). Om wie gaat het? Is dit een toespeling op de Assyrische koning Sanherib, die in 701 v. Christus Jeruzalem belegerde? Of moeten we denken aan een latere heerser? Hoe dan ook, de vijand áchter deze vijand, is er één die zeer te duchten is. Die (de duivel dus) is altijd uit op verwoesting en vernietiging. Of het nu Israël aangaat of Zijn gemeente, hij kan er alleen maar kwaad tegen bedenken! We zien het vandaag toch wel?

(Vers 12)

In de verzen 12 en 13 wordt Juda aangesproken en bemoedigd. Op het moment dat Nahum profeteert, is Assyrië op het toppunt van zijn macht. Maar al gaat het hen nu voor de wind en is hun aantal indrukwekkend, het zal hen niet lukken Gods volk te overwinnen. Zoals Assyrië een scheermes was voor anderen, zo zal het zelf geschoren (gemaaid) worden. In één nacht doodde een engel 185.000 soldaten. Zie 2 Koningen 19: 35 – 36.

Opeens verandert Nahum in dit vers opnieuw van onderwerp. Als hij spreekt van vernedering, heeft hij het over Juda. Het wijst op de lange en pijnlijke onderdrukking van het volk door Assyrië. Dat ging niet buiten de HEERE om! Maar daar komt nu een einde aan en tegelijkertijd zal de HEERE hen ook niet meer vernederen. Want:

(Vers 13)

De HEERE zal het juk waar Juda onder gebukt ging, verbreken. Stúkbreken! Ook een beeld: waarschijnlijk is de jukbalk van een

wagen bedoeld. Het kan ook de belasting zijn die moest worden betaald. Zie 2 Koningen 18: 14. Ook de banden waarmee het volk werd gebonden, worden verscheurd. Lees maar: de middelen waarmee zij gebonden waren. Zie Jeremia 2: 20; 5: 5 en 27: 2.

(Vers 14)

De bemoediging voor Juda betekent een oordeel voor de stad Ninevé en daarmee voor de (koning van de) Assyrië(rs). De naam van de koning wordt niet meer voortgeplant, zijn goden en beelden worden uitgeroeid en zijn graf wordt klaarmaakt. Let op het verschil van aanspraak: tot Juda 'zegt' (vers 12) de HEERE, maar hier 'beveelt' Hij. Dat benadrukt Zijn spreken met gezag! Het niet langer voortleven van een naam geeft aan dat de persoon met zijn nakomelingen verloren gaat. Hier concreet: er komt een einde aan de dynastie van de koning van Assyrië. Hij zal geen opvolgers hebben.

Ook zijn godsdienst wordt verwoest. Assyrische koningen beweerden te regeren bij de gratie en het gezag van hun goden. Maar nu worden de goden uit de opgerichte tempels uitgeroeid.

Het zegt veel over de goden: een god die zich uit zijn eigen huis laat uitroeien, is een god die niets maar dan ook helemaal niets voorstelt! Zijn daar niet andere voorbeelden van te noemen? Denk bijvoorbeeld aan de god Dagon die in 'zijn eigen huis' gevallen ligt!?

God maakt zelfs het graf van de koning van Assyrië klaar. En waarom? Het staat er: 'u bent verachtelijk'. Al dacht de koning daar anders over. Het drukt het verschil tussen God en de koning uit. Het komt neer op wat we in Daniël 5 lezen: in Gods weegschaal is de koning te licht bevonden.

(Vers 15)

In dit vers wordt Juda opnieuw aangesproken en bemoedigd. De vreugdebode is in aantocht en hij zal vrede verkondigen. Zie hiervoor ook de meditatie. De voeten van de vreugdebode wijzen op zijn snelle gang. Nog even en de boodschap van vrede wordt verkondigd! Dan kan het volk de feesten voor God weer ongestoord vieren en zijn geloften inlossen. Het was gebruikelijk dat men in tijden van nood geloften aan de HEERE deed. Vgl. Psalm 50: 14; 66: 13 en Psalm 116: 12 – 19. De verlossing maakt het tijd om het beloofde uit te voeren. De koning van Ninevé – hier aangeduid met de term Belial – zal niet nog eens door Juda heen trekken. Want hij is uitgeroeid!

Samengevat de kernboodschap van deze verzen:

Het feit dat God zal vergelden, betekent herstel en vrijheid voor Juda. De bemoediging is des te sterker omdat Gods vergelding rechtvaardig is. Allen die bij Hem schuilen zijn door Hem gekend en daarom veilig. Het feit dat de HEERE nog niet vergeldend ingreep, heeft alles te maken met Zijn grote geduld. Het is geen onmacht, want het oordeel over de vijanden van de HEERE zal zeker komen. En dat oordeel betekent troost en herstel voor Juda, maar verwoesting voor Ninevé.

Gespreksvragen

1. Wat zegt het u dat de HEERE eerst *een Wreker* werd genoemd en nu in vers 7 *'goed'*?
2. Probeer met elkaar *'de dag(en) van (de) benauwdheid'* (vers 7) concreet te maken.
3. Waarom is vers 7 hier en kan het in ons leven een 'lichtpuntje in de duisternis' zijn?

4. Wáár zien we in onze tijd het optreden van de verderfelijke raadsman of Belial?
5. De HEERE heeft Juda vernederd (vers 12c). Wat wordt daarmee bedoeld?
6. *Uw naam zal zich niet meer voortplanten:* wat is het verschil met Psalm 72 vers 17a?
7. Wat hebben vers 15a en Romeinen 10 vers 15 met elkaar te maken?

bijbelstudie n.t.

Ds. M. van der Zwan

Het gezag van de Heere Jezus ter discussie gesteld

(Mattheüs 12: 1-50)

Inleiding

In de laatste verzen die vooraf gaan aan het Bijbelgedeelte dat hier aan de orde is, staan de bekende woorden van de Heere Jezus: 'Komt naar Mij toe, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven. Neem Mijn juk op u, en leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart, en u zult rust vinden voor uw ziel, want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht.'

Door de eeuwen heen zijn deze woorden voor velen tot troost en bemoediging geweest. Wellicht dat u dezelfde ervaring hebt. Uw geloof in de Heere is erdoor gevoed en versterkt, maar in Mattheüs 12: 1-50 is bij de farizeeërs een tegengestelde beweging waar te nemen. Zij verharden zich in hun ongeloof.

1-13

In dezelfde tijd dat de Heere Jezus de bovenstaande troostrijke woorden sprak, gaan de farizeeërs de confrontatie met Hem aan. Het gedrag van Zijn discipelen zien zij als een goede reden om Zijn gezag te betwisten. Het was namelijk verboden om op sabbat eten te bereiden, maar de discipelen hebben zo'n honger dat zij aren plukken om die te eten. Hoe kan de Heere Jezus dat nu toelaten?

Nu leven wij in een tijd waarin de zondagsrust steeds meer onder druk komt te staan. Ook in gezinnen kunnen discussies worden gevoerd over wat nu wel en wat niet op zondag geoorloofd is. Misschien dat dit Bijbelgedeelte in dergelijke discussies wordt betrokken, maar

daarvoor is het niet bedoeld. Het centrale punt is, dat de farizeeërs het gezag van de Heere Jezus betwisten. Wij zien dan ook dat de Heere Jezus dáárop reageert, eerst op de akker en later in de synagoge.

Allereerst valt dan op dat de Heere Jezus Zich vergelijkt met David, die zich op een bepaald moment ook niet aan Gods geboden hield. Desalniettemin heeft David ook voor de farizeeërs groot gezag. Zij zullen hem vanwege zijn gedrag nooit diskwalificeren, waarom de Heere dan wel? Vervolgens vergelijkt de Heere Zich met de tempel, voor de farizeeërs een onbetwiste heilige plaats. Toch wordt daar op de sabbat door de priesters gewerkt. Zij brengen de offers die de relatie tussen God en Zijn volk goed moet houden. Dat werk moet doorgaan, tot zegen van Israël.

8

Professor Van Bruggen legt er in zijn commentaar de vinger bij, dat de Heere Jezus hier op reis is om te preken tot de mensen in Galilea en hun ziekten te genezen. Wat voor het werk van de priesters geldt, geldt nog meer voor Hem. Zijn werk is tot zegen van Israël, nog méér dan de tempeldienst. Hoe kunnen de farizeeërs Hem dan veroordelen?

De vergelijkingen die de Heere Jezus maakt, vertonen intussen een opgaande lijn. Hij begint bij David, noemt vervolgens de tempel om tot de conclusie te komen dat de Zoon des mensen Heere is, óók van de sabbat. Dat wil niets anders zeggen, dan dat Hij Zichzelf plaatst in de positie van de Wetgever. Dat betekent overigens niet, dat de Wetgever zó boven Zijn Wet verheven is, dat Hij in willekeur kan handelen. De Wetgever is immers 'de HEERE uw God, Die u uit het land Egypte, uit de slavernij bevrijd heeft.' Jezus is de

Heere, Die als Wetgever de vrijheid heeft om barmhartigheid te doen. Daarom kan Hij zelfs op de sabbat iemand met een verschrompelde hand genezen. Wie kan nu op grond van Gods geboden, daartegen bezwaar inbrengen?

14-21

De farizeeërs zijn met stomheid geslagen en omdat het hun met woorden niet lukt, moet de Heere maar op een radicalere manier tot zwijgen worden gebracht. Intussen blijkt dat de Heere Jezus niet op de confrontatie uit is. Nu de spanningen zo hoog zijn opgelopen, trekt Hij weg om in stilte Zijn verlossingswerk voort te zetten. Daarin zien wij de vervulling van profetieën van Jesaja over de Knecht des Heeren. Het geknakte riet en de rokende vlaspit, zijn de leiders op wie het volk niet kan steunen en die geen licht laten schijnen. De Heere Jezus ontloopt hen. Hij is er niet op uit, om over hen heen te walsen.

22-37

Zijn houding kan echter niet verhinderen dat er opnieuw een confrontatie volgt. Die vindt plaats rondom de genezing van een mens die waarschijnlijk niet alleen blind en stom, maar ook doof was. (Het Griekse woordje voor stom, kan namelijk ook doof én stom betekenen.) Deze mens wordt door de Heere Jezus uit zijn vreselijke situatie bevrijd. De omstanders zijn er zo van onder de indruk, dat zij zich beginnen af te vragen of Jezus niet de Messias is? In hun afkeer van de Heere Jezus, verklaren de farizeeërs daarentegen dit prachtige wonder als duivelswerk.

De Heere Jezus stelt in Zijn reactie enerzijds

de onzinnigheid van hun gedachten aan de kaak (25-27), maar anderzijds deelt Hun ook mee, welk onherstelbaar onheil zij zichzelf hiermee op de hals halen. De Heere Jezus duidt hun houding aan als lastering tegen de Geest en waarschuwt dat die onvergeeflijk is.

Het is nu echter wel belangrijk om deze woorden in hun context te lezen. Het gaat hier namelijk niet om een onvergeeflijke zonde, waarvan je in onzekerheid moet afvragen of je die wel of niet hebt gedaan. Lastering tegen de Geest is namelijk niets anders dan de Heere Jezus diskwalificeren en afwijzen als de Messias, Die God als Verlosser heeft gezonden. Wie in die afwijzende houding volhardt, zal daarvoor geen vergeving ontvangen.

De Heere Jezus roept daarom de farizeeërs op naar de vruchten van Zijn werk te kijken. Hun conclusie zal dan toch echt anders moeten luiden. Vervolgens waarschuwt Hij hen, dat zij van hun afkeer van Hem op de dag van het oordeel rekenschap zullen moeten afleggen.

38-50

Toch is wat de Heere heeft gedaan voor de farizeeërs en de schriftgeleerden niet genoeg. Zij willen nog meer bewijzen, maar ontvangen die intussen niet. Wat zij gezien hebben is namelijk al meer dan de inwoners van Ninevé en de koningin van Sheba hebben ervaren en zij kwamen wel tot geloof. Deze heidenen konden met minder toe en daarom zullen zij dit geslacht veroordelen.

Dat ongeloof niet zonder consequenties blijft, maakt de Heere Jezus duidelijk in de gelijke-

nis van de onreine geest. Het wordt met die mens, maar het kan ook een gemeenschap zijn, van kwaad tot erger. De grip van de boze wordt alleen maar sterker. Wie daarentegen de wil van God doet, behoort tot het gezin van de Heere Jezus. De Heere strekte daarbij Zijn hand uit over Zijn discipelen. God wil dat je gelooft in de Heere Jezus, dan ben je niet meer reddeloos verloren, maar een lid van het huisgezin van God. De Heere Jezus wijst daarmee Maria en Zijn broers niet af, maar benadrukt hoe sterk de band is tussen Hem en degenen die in Hem geloven.

Gespreksvragen

1. 'Als je op je werk of een sportclub vertelt dat je gelooft, ontstaat er al snel een gesprek over wat je als gelovige niet mag.' Herkent u dat? Zo ja, hoe gaat u daarmee om? Zo nee, hoe reageren mensen dan als u vertelt dat u gelooft?
2. 'Het gaat in het christelijk geloof niet om de regels, maar over de Heere Jezus.' Reageer eens op deze stelling. Wat zou u over de Heere Jezus vertellen aan uw collega's of clubleden?
3. De Heere Jezus wilde niet over de Schriftgeleerden en de farizeeërs heen walsen. Wat heeft Zijn houding ten aanzien van hen voor ons te betekenen?
4. Wat moeten wij verstaan onder de lastering tegen de Geest? Wat vindt u van de volgende uitspraak? 'Als je denkt tegen de Heilige Geest gelasterd hebt, dan heb je het zeker niet gedaan.'
5. In hoeverre zijn de verzen 43-45 op onze samenleving toe te passen?
6. Bespreek welke betekenis de verzen 48 tot en met 50 voor uw geloof hebben.

Ds. W. Westland

van de voorzitter

Juli-Augustus

In deze zomertijd verschijnt ons blad voor 2 maanden tegelijk. Het is in ons kerkelijk leven een rustige tijd. Er zijn weinig vergaderingen, en er blijft tijd over voor persoonlijke bezinning. Velen gaan op vakantie. Ik wens u een goede reis, en ik hoop dat u zich elders mag verwonderen over Gods prachtige schepping. Anderen kunnen niet op vakantie, of u blijft liever thuis. Gehecht aan uw eigen plekje.

Dan is er ook dicht bij huis veel te genieten in deze zomertijd. Zoals de dichter van Psalm 19 zingt: "De hemel vertelt Gods eer, het gewelf verkondigt het werk van Zijn handen. De ene dag spreekt overvloedig tot de andere...". Ik hoop dat u zo in verwondering over Gods macht en goedheid deze zomertijd zult beleven. Tot eer van onze Schepper en Koning.

Zomer-pakket

Aan iedere vereniging wordt een "zomer-pakket" toegestuurd: het bevat een aantal folders,

een poster om op te hangen in het portaal van de kerk of verenigingsgebouw, en enkele nummers van de Hervormde Vaan om uit te delen. Dit alles in het kader van doorgaande ledenwerving. We hopen, dat u er wat mee doet, zodat u in het nieuwe seizoen weer nieuwe leden kunt begroeten.

Bondsdag 2016

Inmiddels is het programma voor onze landelijke Bondsdag op D.V. 26 oktober, zo goed als rond. Gezien de onrust in de huidige wereld is het thema voor deze dag: Hoop... ook nu!

In de morgenvergadering hoopt Prof. Dr. M.J. de Vries uit Papendrecht te spreken over: Hoop in de wereld. In de middagvergadering spreekt ds. J.J. ten Brinke uit Stolwijk over: Hoop in mijn leven. We zijn dankbaar voor hun bereidheid, en wensen beide sprekers het licht van Gods Woord en Geest bij de voorbe-

In memoriam

Op 15 juni nam de Heere tot Zich ons oud-bestuurslid ds. Jan van Wier. Hij overleed in Kampen op de leeftijd van 95 jaar.

Ds. J. van Wier was ruim 30 jaar lid van ons hoofdbestuur. Daarvan was hij lange tijd tweede voorzitter.

Hij heeft zich steeds met enthousiasme ingezet voor onze mannenbond. Dat was ook de reden dat hij bij zijn afscheid benoemd werd, tot erelid van onze bond. Na zijn terugtreden bleef hij nog lang betrokken bij ons werk. Maar de laatste jaren gingen zijn geestelijke vermogens achteruit. We blijven ds. J. van Wier gedenken als een gedreven arbeider in Gods koninkrijk.

Ons meelevens gaat uit naar zijn kinderen en verdere familie. De Heere geve hen de kracht om dit verlies te verwerken. Daarbij denken we aan het woord uit Psalm 90 vers 1: "Heere U bent ons een Toevlucht geweest van generatie op generatie".

Ds. Van Wier is maandag 20 juni jl. begraven in Kampen, na een dienst in de Bovenkerk.

reiding van hun referaat. Laten we bidden om een gezegende bondsdag.

Wisseling

Nu ds. J. Molenaar als nieuw bestuurslid is aangetreden, gaat hij de “Commissie Thema-dagen” versterken. Hij neemt dit over van ds. J.H. Lammers, die 14 jaar in deze commissie heeft gezeten. Dan is het goed om te wisselen. We hopen dat ds. J. Molenaar een frisse inbreng heeft in deze commissie.

Ds. J.H. Lammers gaat nu de redactie van de Hervormde Vaan behartigen, zoals ds. Goijert dat eerder deed. Ook daarin gaat de nodige zorg en tijd zitten.

We wensen beide bestuursleden Gods zegen bij hun nieuwe taak!

Groet

Een hartelijke groet aan u en jou, mede namens de andere bestuursleden!

‘Onder een vergrootglas’

Ds. P. van der Kraan

Open Avondmaal?

Principe en praktijk

Onlangs bezocht ik een studiedag over het heilig avondmaal. De dag was belegd door een adviesorgaan van de Protestantse Kerk met betrekking tot zaken die het gereformeerd belijden raken. De hoofdvraag was hoe de Bijbelse noties over het avondmaal kunnen worden verbonden met actuele vragen over de invulling van de avondmaalsliturgie én de hedendaagse praktijk van de avondmaalsviering. Over het laatste wil ik iets zeggen, vooral toegespitst op de kwestie van open avondmaalsviering.

Open avondmaalsviering

Ik vertel u niets nieuws als ik u zeg dat avondmaalsvieringen, zoals hervormd – gereformeerde gemeenten die kennen, in veel gemeenten van onze Protestantse Kerk zo niet worden gepraktiseerd. Dan denk ik niet aan de vorm van de avondmaalsviering: zittend in de bank, of staande of langzaam lopend in een kring om brood en wijn te ontvangen. Nee, ik denk meer in de richting van de *deelnemers* aan de heilige maaltijd. In veel gemeenten is de vraag of kinderen aan het avondmaal thuis-horen een gepasseerd station. Zelfs de vraag

of ongedoopten kunnen aanzitten aan de tafel des Heeren speelt in een groot aantal gemeenten geen rol. In zulke gemeenten is iedere aanwezige welkom aan tafel, ook de zwerver die zomaar tijdens de avondmaalsdienst de kerk binnenloopt, zoals de inleider ooit als gemeentepredikant in een stad had meegemaakt. In zo'n geval is er sprake van open avondmaalsviering, waarbij het woord 'open' zo open mogelijk moet worden uitgelegd.

Nieuwtestamentisch getuigenis

Terug naar de vraagstelling, die hierop neerkomt: hoe verhoudt zich zo'n open avondmaalsviering tot het Nieuwtestamentisch getuigenis over het avondmaal? Op dit punt kregen de deelnemers van de studiedag een gedegen inleiding voorgeschoteld. Natuurlijk kan in een inleiding van een halfuur niet alles worden gezegd. Maar de inleider, die de studie van het Nieuwe Testament tot vakgebied heeft, trok heldere lijnen. Hij spitste zijn betoog toe op wat Paulus over de instelling van het avondmaal schrijft in 1 Korinthe 11. Die keuze verantwoordde hij door aan te geven dat er in Handelingen 27: 35 (Paulus breekt het brood tijdens de dreigende schipbreuk) geen lijn valt te trekken naar een open avondmaalsviering en dat de geschiedenissen van de wonderlijke spijziging daarover slechts indirect spreken.

1 Korinthe 11

Het werd ons duidelijk dat er lijnen lopen van 1 Korinthe 10 (deelnemen aan heidense offermaaltijden) naar 1 Korinthe 11. De ene praktijk (deelname aan heidense offermaaltijden) sluit de andere praktijk (deelname aan het avondmaal) uit (1 Kor. 10:21). Zoiets geldt ook voor de avondmaalsviering in de gemeente van Kortinthe. In die gemeente

vond groepsvorming / (af)scheiding plaats, die doorloopt tot aan de avondmaalstafel. Men wacht niet op de anderen en verwacht elkaar niet. Vraag van betekenis is wat Paulus precies bedoelt met het lichaam van de Heere (1 Kor. 11: 27, 29). Uitgaande van vers 22 mag worden aangenomen dat Paulus gemeente en lichaam des Heeren in deze bijzondere situatie in één lijn ziet. Zoals het ene brood is samengesteld uit vele graankorrels, zo vormen de verschillende gemeenteleden het ene lichaam van de Heere. Wie dát lichaam schendt, is schuldig aan het lichaam en bloed van de Heere (vers 27). De inleider stelde dat Paulus vermoedelijk deze betekenis van 'lichaam van de Heere' in 1 Korinthe 11 op het oog had. Tegelijk liet hij uitkomen dat de andere betekenis, die heeft geleid tot de zelfbeproeving zoals wij die kennen uit het klassieke avondmaalsformulier, zeker niet is uitgesloten. De woorden van vers 29 (niet onderscheiden van het lichaam van de Heere) bevatten een zekere dubbelzinnigheid. De heldere conclusie was: als sprake is van zelfbeproeving (of dat nu het ene of het andere aspect geldt) sluit dat open avondmaalsviering uit.

Praktijk leesregel voor de Schrift

De heldere exegese van 1 Korinthe 11 eindigde in mijn beleving in een anticlimax met de mededeling dat we voor de Bijbelse onderbouwing van open avondmaalsvieringen zijn aangewezen op de geschiedenissen van broodvermenigvuldiging. Daar ontving elke aanwezige brood. Overeenkomstig deze regel moeten de apostolische voorschriften over het avondmaal in onze tijd worden toegepast, aldus inleider. Bij deze conclusie was exegese de grote afwezige. Ik kon niet anders vaststellen dat de kerkelijke praktijk (opnieuw) tot leesregel van de heilige Schrift was gemaakt.

Verlag Huishoudelijke Vergadering 2016

Dhr. C. Groenendijk

Op zaterdag 9 april werd de jaarlijkse Huishoudelijke Vergadering gehouden in het Hervormd Wijkcentrum “Maranatha” bij de Julianakerk in Veenendaal.

Opening

De voorzitter, ds. W. Westland, heette de afgevaardigden van vele verenigingen hartelijk welkom. Met kennisgeving waren een aantal verenigingen niet aanwezig. De zaal was gevuld met ruim 90 vertegenwoordigers van de aangesloten verenigingen. Ter opening werd gezongen Psalm 42 de verzen 1 en 5 en daarna ging hij voor in gebed. De Bijbel werd geopend bij Filippenzen 3 de verzen 1 t/m 12, waarna er stilgestaan werd bij Filippenzen 3 vers 10a “Opdat ik Hem mag kennen, en de kracht van Zijn opstanding”. Op deze zaterdag bijna 2 weken na Pasen was het openingswoord gericht op “De kracht van Zijn opstanding”.

Je mag leren verstaan, dat Hij opgewekt is om onze rechtvaardigmaking. De opgestane Heiland geeft mij deel aan Zijn volbrachte middelaarswerk. Niet mijn rechtvaardigheid, maar de rechtvaardigheid, die uit God is, door het geloof in Christus. Wat is dat groot: al mijn zonden met Christus het graf ingegaan, en nu het witte kleed van Zijn gerechtigheid te ontvangen. Wat een rijke Zaligmaker is onze Heere Jezus. In Hem is alles te vinden voor tijd en eeuwigheid. Daarom laat het ons verlangen zijn, ons dagelijks gebed: Opdat ik Hem mag kennen en de kracht van Zijn opstanding! Met deze woorden sloot de voorzitter zijn openingswoord. In “De Hervormde Vaan” van mei/juni is dit openingswoord opgenomen. Aansluitend werd gezongen Psalm 68 de verzen 14 en 17.

Jaarverslag van de secretaris

De secretaris ds. J. van Dijk, gaf een toelichting bij het jaarverslag 2015 – 2016. We gedenken onze leden, die dit verenigingsjaar zijn overleden en wensen de nabestaanden de troost en genade van de Heere Jezus Christus toe. Ook zijn we dankbaar dat er nog steeds nieuwe leden bij komen op de Mannenverenigingen, waaronder ook jongeren. Een nieuwe MV in Rijssen “Nathanaël” is erbij gekomen. Helaas zijn er 3 verenigingen, nl. de MV te Rhenen, de MV “Calvijn” te Ridderkerk en de MV “Daniël” te Hoevelaken gestopt vanwege het geringe aantal leden. Het aantal leden van de Mannenbond blijft hetzelfde: ruim 3400 leden. We hopen dat onze verenigingen blijven groeien! Er is foldermateriaal voor ledenwerving. Via de website wordt de publiciteit voor onze Mannenbond weergegeven. Belangrijk is om de website up-to-date te houden. Themadagen, Streekvergaderingen, Verdiepingsconferentie25+, de Huishoudelijke Vergadering en de Bondsdag worden er op bekend gemaakt. Tevens worden lezingen van Huishoudelijke Vergaderingen en van de Bondsdagen op geplaatst. We hopen dat ons blad “De Hervormde Vaan” vruchtbaar mag zijn voor onze Mannenbond en voor allen die de Vaan lezen. De inhoud van ons blad wordt gevuld met meditatie, de lezing van ds. A.D. Goijert op de Huishoudelijke vergadering “onder de wapenen”, de Bijbelstudies over “het leven van David” door ds. J.H. Lammers en de Romeinenbrief door ds. C.H. Bijl te

Waddinxveen. Ds. P. Molenaar uit Lunteren verzorgde de rubriek “In the picture” en legde de vinger bij actuele onderwerpen zoals: de kerkdienst, de doop, Gods Woord is niet gebonden, profetische prediking, enz.

Ds. P. van der Kraan uit Arnemuiden zal nu deze rubriek gaan verzorgen. Door de hoofdbestuursleden wordt een serie gehouden over de Tien geboden. Er is ook een verslag gedaan van de Huishoudelijke vergadering. Een artikel van het WEB is daarin opgenomen. Verder zijn er boekbesprekingen en nieuws tot betrekking van de organisatie. Ds. J. van Dijk sluit zijn jaarverslag af om ons te wijzen op de Heere onze God. Hij geeft het ons dat we met elkaar samen mogen komen rond de open Bijbel. Hij geeft ons Zijn Geest, Die licht en zicht geeft op de boodschap van Zijn Woord. Hij geeft het ons, dat Zijn Woord ons aan elkaar verbindt. Wat een zegen als we op onze verenigingsavonden kunnen beamen door Gods genade wat we zingen in Psalm 133 vers 3: “Waar liefde woont, gebiedt de HEER’ de zegen: daar woont Hij Zelf, daar wordt Zijn heil verkregen en ’t leven tot in eeuwigheid!” De HEERE Zelf, Hij bindt ons door Zijn Woord en Geest aan Hem en aan elkaar. Dat is een band, die nooit meer breekt! Het volledige verslag is opgenomen in “De Hervormde Vaan” van maart 2016.

Jaarverslag van de penningmeester/begroting 2016

De penningmeester, dhr. C. Oosterom, gaf een duidelijke uitleg over de exploitatierekening 2015. Zie voor het volledige verslag de exploitatierekening 2015 in “De Hervormde Vaan” van maart 2016. Voor 2015 zijn we uitgekomen op een positief saldo van € 3381,- en de begroting voor 2016 is positief met € 2235,- Dit positieve saldo komt o.a. door de verla-

ging van de drukkosten “De Hervormde Vaan” en de lage verzendkosten. Er wordt door de vergadering nog wel enkele opmerkingen gemaakt over de bezorging door Sandd. Het komt voor dat men “De Hervormde Vaan” te laat krijgt of niet ontvangt. Het bestuur zal hierover spreken met de drukker. De vergadering gaat akkoord met de jaarrekening 2015 en de begroting van 2016.

Verslag van de kascontrolecommissie

Het verslag van de kascontrolecommissie van 31 maart 2016, bestaande uit de leden dhr. Van Tilborg en dhr. J. Bitter, wordt voorgelezen en zij dechargeren de penningmeester, omdat alles in goede orde werd bevonden. De voorzitter bedankt de kascontrole commissie. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie. Voor het nieuwe jaar vormen de afgevaardigden uit Lienden en Zetten Andelst de nieuwe commissie.

Mededelingen

Bij het agendapunt “mededelingen” werden de scribenten bekend gemaakt voor de Bijbelstudies seizoen 2016 – 2017. We starten deze maand april met een nieuwe serie van 10 Bijbelstudies. Bestuurslid ds. E. de Mots zal de profetenboekjes Nahum en Habakuk bespreken en ds. M. van der Zwan gaat een gedeelte van het Mattheüs-Evangelie bespreken. Het thema voor de Bondsdag 2016 die gehouden zal worden op zaterdag 29 oktober in Putten luidt “Hoop, ook nu!”. Er zullen twee lezingen gehouden worden, v.m. door prof. dr. M.J. de Vries te Papendrecht met als thema “Hoop in de wereld” en n.m. door ds. J.J. ten Brinke te Stolwijk met als thema “Hoop in mijn leven”.

Uitslag verkiezing hoofdbestuursleden

De bestuursleden, ds. J. van Dijk en dhr. J. van

Capelleveen die herkiesbaar waren, werden met grote meerderheid van stemmen herkozen. Zij namen hun herbenoeming aan. In de vacature van ds. A.D. Goijert werd ds. J.M. Molenaar uit Ede gekozen en hij nam zijn verkiezing aan en werd door de voorzitter hartelijk welkom geheten in het bestuur en wenste hem van harte Gods zegen toe. Van ds. A.D. Goijert namen we afscheid na een reeks van 19 jaar in het bestuur. Met name was hij verantwoordelijk voor de redactie van ons blad. De voorzitter bedankte hem voor zijn eigen humoristische inbreng in onze vergaderingen en alles wat hij voor onze Mannenbond mocht betekenen. De Heere komt de dank toe die ds. A.D. Goijert in al die jaren de kracht heeft gegeven om dit werk te doen en de voorzitter wenste hem in het verdere van zijn leven Gods zegen en nabijheid toe. De voorzitter verzocht ons hem toe te zingen Psalm 84 vers 3.

Referaat door ds. J. van Dijk “Pastorale aspecten in de Dordtse Leerregels hoofdstuk 1 nr. 16, 17 en 18

Ds. J. van Dijk hield een lezing over “Pastorale aspecten in de Dordtse Leerregels”. Vanuit Hoofdstuk 1, paragraaf 16 tot en met paragraaf 18 gingen we op bezoek bij verschillende mensen met hun vragen en twijfels. Vanuit Gods Woord geeft onze belijdenis waarschuwing en troost. De kern van de Dordtse Leerregels is het geheimenis van de verkiezende liefde van God. Wat verstaan we dan onder de verkiezende liefde van God? Dat God in Zijn barmhartigheid uit een wereld, die verloren ligt in zonde en schuld mensen verkoren heeft om Zijn kinderen te zijn. Hoe weet ik dan of hoe kom ik daarachter dat ik uitverkoren ben? Om daarachter te

komen heeft ds. J. van Dijk ons meegenomen met de Dordtse Leerregels een paar mensen op te zoeken. Het eerste bezoek is bij iemand die de middelen gebruikt. (Hoofdstuk 1, artikel 16a)

Het tweede bezoek is bij iemand die ernstig begeert om zich tot God te bekeren. (Hoofdstuk 1, artikel 16b)

Het derde bezoek is bij iemand die geen ernst maakt met zijn bekering. (Hoofdstuk 1 artikel 16c)

Het vierde bezoek is bij ouders die een kindje verloren hebben door de dood. (Hoofdstuk 1 artikel 17)

Het vijfde bezoek is bij iemand die murmuert tegen de onverdiende genade van Gods verkiezing en die God veel te streng vindt als het om verwerping van ongelovige mensen gaat. (Hoofdstuk 1, artikel 18)

Ds. J. van Dijk eindigt zijn lezing dat we niet moeten murmureren over Gods verkiezende liefde, want er is ruimte bij God voor ons en onze kinderen. Waar zit dit in? In Gods genadeverbond, in Gods beloften voor zoekers naar God en voor gelovigen met aanvechtelingen en in Gods bevel en oproep tot geloof en bekering voor ongelovige mensen. Vlucht tot Hem de Heere Jezus Christus, geloof in Hem en bekeer u tot Hem. Dan zal Hij het ons duidelijk maken. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven.

De lezing is opgenomen in “De Hervormde Vaan” van mei/juni 2016 en op de website van onze Mannenbond.

De voorzitter gaf aan dat er met grote aandacht is geluisterd en bedankte hem voor de duidelijke uitleg.

Collecte

Tijdens het zingen van Psalm 65 vers 2 werd de collecte gehouden voor de onkosten. De

opbrengst bedroeg € 451,95, waarna de pauze volgde.

Bespreking van het referaat

Na de pauze heropende de voorzitter de vergadering. Tijdens de bespreking ging het vooral over paragraaf 17, de troost voor ouders van jong gestorven kinderen. Die troost ligt in de vastheid van Gods Genadeverbond. Onze kinderen worden niet zalig om het geloof van de ouders. Maar hun zaligheid ligt in het middelaarswerk van Christus.

Rondvraag

Krijgen de tegenkandidaten die vandaag niet gekozen zijn ook een brief?

Komende week worden zij op de hoogte gebracht van de uitslag van de verkiezing.

Waarom is er vandaag een themadag in Tholen? Soms ben je afhankelijk van de sprekers wanneer zij beschikbaar zijn en daarom is het op deze dag van de huishoudelijke vergadering.

Kan er in De Hervormde Vaan een aantal artikelen komen over de Dordtse Leerregels? Dit zal meegenomen worden ter bespreking.

Waarom wordt er in het land verschillend gesproken over Themadagen of Mannendagen? De ervaring leert dat de aankondiging van Mannendagen meer aanspreekt. Ook dit zal worden meegenomen.

Sluiting

Ds. W. Westland bedankt de regelingscommissie voor het vele werk dat zij hebben gedaan.

Ds. A.D. Goijert sluit voor het laatst als bestuurslid de vergadering af met het laten zingen van Psalm 52 vers 7 en gaat voor in dankgebed. Hij wenst een ieder een goede thuisreis.

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijzigingen in het adresboekje doorvoeren:

- 1) Het adres van de secretaris/penningmeester van de MV "Schrift en Belijdenis" te Rotterdam-Kralingen (blz. 33) is veranderd: dhr. A. Snijder, Varenhof 209, 3069 KG Rotterdam.
- 2) MV "Schrift en Belijdenis" te Oldebroek (blz. 25) heeft een nieuwe secretaris: dhr. B.J. Schakelaar, Bovenheigraaf 90, 8095 PD 't Loo Oldebroek.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl.

Boekbesprekingen

Trek mij, wij zullen U nalopen (deel 1)

34 preken over het Oude Testament - ds. B. Smytegelt. Hertaald door H.J. Postema ISBN: 9789462780088. Prijs € 34,95. Uitgever: De Banier, blz. 462.

'Trek mij, wij zullen U nalopen', zo luidt de tekst van een van de laatste preken van ds. Bernardus Smytegelt (1665-1739). Deze Bijbeltekst betekende veel in het leven van de bekende predikant. Bij het samenstellen van de uitgave 'Trek mij, wij zullen U nalopen' (twee bundels met bijna zeventig in hedendaags Nederlands hertaalde preken) bleken er nog drie preken in handschrift te zijn die nimmer

waren uitgegeven. Deze zijn ook opgenomen. Deel I bevat preken over het Oude Testament, waaronder de geliefde preken uit het Hooglied. Deze bundel verschijnt 275 jaar na het overlijden van ds. Smytegelt. Ds. Smytegelt was predikant in Borssele, Goes en Middelburg. Hoewel hij zelf nooit iets voor publicatie gereed gemaakt heeft, is hij toch een van de meest gelezen auteurs in bevindelijk-gereformeerde kring geworden.

De titel is ontleend aan de preek over Hooglied 1 vers 4, waar we lezen: "Trek mij, wij zullen U nalopen. De Koning heeft mij gebracht in Zijn binnenkameren; wij zullen ons verheugen en in U verblijden; wij zullen Uw uitnemende liefde vermelden, meer dan den wijn; de oprechten hebben U lief." Dat deze woorden voor Smytegelt zelf ook van grote betekenis zijn geweest, is bekend. Het was in 1734, tijdens een Avondmaalsbediening, dat hij over deze tekstwoorden sprak in de Koorkerk te Middelburg. Tijdens het preken had hij veel pijn en voelde zich daarom zeer ellendig. Toch mocht hij onder het preken ervaren dat de Heere hem zodanig hielp, dat hij zelf niet hoefde te preken. De Heere gaf hem kennelijk de woorden in de mond en de zaken in het hart. De Heere trok hem en hij mocht nalopen, ja, gebracht worden in de binnenkameren van de grote Koning om heilgeheimen te aanschouwen en uit te spreken.

Aan deze preken die verschijnen in hedendaags Nederlands, maar wel vasthouden aan de herkenbare stijl van de auteur, blijkt nog steeds grote behoefte. Van harte aanbevolen!

C.D. Groenendijk

W. van Vlastuin, **Met Christus opgewekt, het christelijke leven vanuit de opgestane Levensvorst.** (Apeldoorn: De Banier, 2016), 112 p., € 9,95 (ISBN 9789462785694)

Dit boekje kwam tot stand naar aanleiding van een aantal preken uit Kolossenzen 3: 1. Allerlei facetten van de Bijbelse boodschap worden voor het voetlicht gebracht. Wat betekent de opstanding van Christus voor het concrete leven van een christen? De schrijver neemt ons mee in meditatieve gedachten en reikt apologetische handvaten aan. De hoofdstukjes hebben iets springerigs. De lezer wordt meegenomen van het ene naar het andere facet, van meditatie naar apologetiek. Er komen - op een enkele uitzondering na - geen andere schrijvers aan het woord. De schrijver wil vooral de Schrift tot klinken laten brengen. Daarin ligt de kracht van dit boekje.

J.M. Molenaar, Ede

John Exalto en Fred van Lieburg (red.), *Bonders in opmars, Hervormd-Gereformeerden 1890-1960*, uitg. Labarum Academic, Apeldoorn 2015, 400 blz., prijs € 26,95.

Is er na de uitvoerige vermelding van dit boek door ds. P. Molenaar in de vorige *Hervormde Vaan* nog iets hierover te bespreken? In ieder geval kan gezegd worden, dat we hier een zeer boeiende bundel artikelen in handen hebben. Voor wie enigszins geïnteresseerd is in de geschiedenis van onze Hervormd-Gereformeerde beweging, wordt hier heel veel geboden. En voor iemand als ik, die rond 1960 (als deze bundel afsluit) meer tot bewustzijn kwam, maakt de bundel ook veel duidelijk. Diverse aspecten komen aan bod: enkele plaatselijke situaties (Veenendaal, Lunteren, Delft), de visie op de kerk, het omgaan met de cultuur, de politiek enz.

Duidelijk is dat onze beweging nooit helemaal een eenheid vormde. Wie de namen in dit boek leest, merkt duidelijk veel over controversen en elkaar bestrijden: M. van Grieken,

H. Visscher, J.G. Woelderink, J. Severijn,
I. Kievit, G. Boer, C. Graafland en in latere
tijd K. Exalto, W. Dekker en H. de Leede.
Deze laatsten worden in een uitloop van het
laatste hoofdstuk genoemd.

Onze mannenbond komt slechts sporadisch
voor. Wel is de foto uit 1949 op de voorzijde
afkomstig van ons vermoedelijk oudste lid,
de 103-jarige A. Boer uit Bergambacht. Tolle
lege.

JPN

Ds. G.R. Procee, *De Heilige Doop, Bijbelse
grondslag, rijkdom en praktijk van de kinder-
doop* (vert.), uitg. De Banier 2016, 367 pag.,
prijs € 19,95.

Een kloek en doorwrocht boek over de
Heilige Doop van de Chr. Ger. predikant uit
Middelharnis. Wat kunt u in dit boek ver-
wachten? Om enkele dingen te noemen: een
uitleg over het verschil van de doop door Jo-
hannes de Doper en de christelijke doop. Met
name dat Johannes niet doopte in de naam
van de drie-enige God, pag. 58. Ook legt de
auteur helder uit dat de doop in de plaats van
de besnijdenis is gekomen, met verwijzingen
naar Hand. 10 en Kol. 2, pag. 88vv. In relatie
tot de Baptisten komt de overdoop aan de
orde en allerlei aspecten die daar aan vast
zitten, o.a. de tucht, pag. 198vv. Ook de doop
met de Heilige Geest en de verzegeling met
de Geest worden besproken. Deze zijn geen
second blessing, stelt de schrijver terecht, pag.
249vv. Hij besluit dit werk, dat ik graag wil
aanbevelen, met een korte bespreking van het
doopformulier. Daarin benoemt hij op pag.
318 nog eens de kern: wij dopen geen kleine
kinderen op grond van de genade in het hart,
maar op basis van het verbond der genade.

JPN

overlijdensberichten

Met droefheid geven wij kennis van het
overlijden van ons lid

PIETER DE FEIJTER

op de leeftijd van 88 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de tijd
dat hij als trouw lid aan onze vereniging
was verbonden.

De Heere vertrooste zijn vrouw en ver-
dere familie met Zijn nabijheid.

Bestuur en leden Mannenvereniging
"Schrift en Belijdenis"

Nijkerk, 18 juni 2016

Met droefheid geven wij u kennis dat de
HEERE op 16 mei 2016 uit ons midden
heeft weggenomen ons trouw en meele-
vend lid

JOHAN LEEUWENBURGH

in de leeftijd van 77 jaar.

De Heere schenke Zijn troost aan zijn
vrouw, kinderen en familie.

Bestuur en leden van de
M.V. "Onderzoekt de Schriften"
te Oud-Beijerland

Oud-Beijerland, juni 2016

“Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen”

Openbaring 14 vers 13

Met ontroering hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons oud-bestuurslid

DS. J. VAN WIER

Hij mocht bijna 30 jaar onze Mannenbond dienen, waarvan vele jaren als tweede voorzitter. Met dankbaarheid denken wij aan zijn inzet en betrokkenheid. Wij wensen zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen die troost toe, die de Heere bereid heeft in de Heere Jezus Christus en in de tekst hierboven onder woorden wordt gebracht.

Hoofdbestuur van de
Hervormde Mannenbond op GG

Ds. W. Westland, voorzitter
Ds. J. van Dijk, secretaris

15 juni 2016

*Hij kan, en wil, en zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van den dood,
Volkomen uitkomst geven.*

Psalm 68 : 10. Ber.

Na een korte periode van ziek zijn, geven wij u kennis, dat de Heere uit ons midden heeft weggenomen, ons lid

AART JOHANNES KORTEN

op de leeftijd van 65 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de tijd, dat hij als meelevend lid aan onze vereniging was verbonden.

De Heere trooste zijn vrouw, en kinderen, met dit onverwachte verlies van hun geliefde.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging “Calvijn”
’t Harde

’t Harde, 26 mei 2016

Met droefheid geven wij kennis, dat de Heere uit ons midden heeft weggenomen ons lid

JAN VERBURG

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen, met Zijn nabijheid.

Bestuur en Leden, Mannenvereniging
“Graaft en Verdiept”

Bodegraven, mei 2016

Met droefheid geven wij kennis dat de Heere uit ons midden heeft weggenomen ons oud-lid

HENK VAN BEEK

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en verdere familie.

Bestuur en leden van Mannenvereniging
“Onderzoekt de Schriften” Harderwijk

Harderwijk, mei 2016

